

Als het aan Hein van Opstal ligt, zal de pallet drastisch veranderen. Hij is oprichter en CEO van Yellow Pallet en bedacht en ontwikkelde een duurzamer (dag houtkap, hallo CO₂-emissie reductie!) en goedkoper alternatief. Een pallet uit bananenvazel.

Opmerkelijke innovatie van een bulkproduct

De pallet zal nooit meer hetzelfde zijn...

Plaats van zakendoen: Costa Rica, Colombia, Guatemala, Ecuador en de Filipijnen. Want dat zijn de vijf landen die de wereld voorzien van bananen. Er worden 16 miljoen pallets per jaar gebruikt om die bananen te vervoeren. En zelfs 21 miljoen als je ananas en meloen meerekent. Een pallet kost gemiddeld 10 Amerikaanse dollars dus reken maar uit hoe groot die markt is.

Het is 2010 en Van Opstal werkt als interim manager voor een Australisch bedrijf. Zijn opdracht: onderzoek het marktpotentieel in Europa om bananenvazels te verwerken tot fineer. Het project vindt uiteindelijk geen doorgang, maar een bezoek aan een bananenteler en een gesprek met Gert Kema, bananenexpert van Wageningen UR en inmiddels zijn zakenpartner, brengen Van Opstal en Kema op een idee. De teler beklagt zich over de pallets waarop bananen vervoerd worden, ze zijn duur en vaak van slechte kwaliteit. Van Opstal is geïnspireerd geraakt door het verhaal van de teler, zijn bananenvazels bieden misschien toch mogelijkheden! In een schets -Van Opstal is opgeleid als werktuigbouwkundige- tekent hij wat hij voor zich ziet: palletfabrieken gesitueerd bij bananenplantages.

Het idee van Van Opstal en Kema krijgt kort daarop ondersteuning van participatiefonds PPM-Oost en StartLife van Wageningen UR. Zij zien potentie in het project. Want pallets die voor 100% van bananenvazel zijn gemaakt, leveren niet alleen een CO₂-reductie op van 22%, maar zijn 30% goedkoper in productiekosten én creëren werkgelegenheid. Van Opstal reist vervolgens de wereld rond om te kijken hoe de markt in elkaar zit en de conclusie is dat zijn plan haalbaar is, maar lastig te financieren. Een kostbare testfabriek bouwen is een vereiste. Op dat moment komt RVO om de hoek kijken. Zij geven Yellow Pallet subsidie om te onderzoeken of er een testfabriek in Colombia gebouwd kan gaan worden. Met behulp van onder andere de ambassade in Colombia wordt een geïnteresseerde partner, een bananenteler, gevonden.

Van Opstal: "In die periode hebben we ook steun gekregen van het Climate-Kic Fonds en we ontmoetten een geïnteresseerde impact-investeerder BothSidesNow. Hierdoor waren we in staat alles op poten te zetten. In oktober 2013 hebben we het haalbaarheidsonderzoek afgerond en hebben we 650 stammen geïmporteerd naar Nederland in een 40 foot container. Vervolgens hebben we

in Italië, omdat daar onze machineleverancier zit waarmee we een exclusieve deal hebben, in een industriële testopstelling blokken gemaakt van de bananenvazel. Van Opstal heeft een duidelijke strategie voor ogen. "Voor de eerste fabriek zocht ik naar een lokale partner die drie rollen zou kunnen vervullen: die van stammenleverancier, investeerder en pallet-afnemer. Als we in eerste instantie blokken kunnen produceren voor onder de huidige houten pallets zou dat al een besparing opleveren van 1,5 dollar per pallet en op die manier zou je de eerste fabriek kunnen financieren."

Maar kort daarop komt er een teleurstellend bericht: de Colombiaanse partner wil de bouw van de testfabriek uitstellen, de dollar-peso verhouding is dusdanig slecht dat ze zich voorlopig alleen op hun core business willen richten.

Van Opstal heeft echter nog meer potjes op het vuur. Parallel aan zijn Colombiaanse avontuur, heeft hij contacten gelegd in Costa Rica. "Ik heb ook nog om de tafel gezeten

met Chiquita maar die waren verwickeld in een overname." Van Opstal begint zijn onderzoek opnieuw. "Ik moest alles aanpassen naar de situatie in Costa Rica, dat was leerzaam om te ontdekken wat de verschillen tussen die landen zijn." Zo wordt bijvoorbeeld de palletmarkt in Colombia gedomineerd door de belangrijkste aandeelhouders in de bananensector. In Costa Rica is er meer scheiding, de markt is overzichtelijk zowel voor de bananenexportmarkt als de

momenteel in vergaande onderhandelingen met twee Costa Ricaanse palletbedrijven, twee telers en een ananasexporteur. "Met deze samenwerking kunnen we per jaar 1,7 miljoen pallets met blokken van bananenvazels maken. En in Costa Rica worden jaarlijks zo'n 5,5 miljoen nieuwe pallets geproduceerd."

En als het dan eenmaal zover is, is het voor Yellow Pallet essentieel dat supermarkten en andere retailers gaan eisen van hun leveran-

'Supermarkten en retailers zouden duurzamere pallets moeten overwegen'

palletmarkt. In Ecuador zijn weer veel meer spelers in beide markten en daardoor minder duidelijk.

Die ene partij die alle drie eerdergenoemde rollen moet gaan vervullen, heeft Van Opstal (nog) niet gevonden maar hij bevindt zich

ciers dat ze gebruik gaan maken van 'groenere' pallets. "22% reductie van CO₂ gerekend over 21 miljoen pallets op jaarbasis, is een niet te verwaarlozen bijdrage aan het milieu", aldus Van Opstal. Nog een belangrijke factor voor het succes van Yellow Pallet is dat de retailsector zich openstelt voor

Hein van Opstal in de weer met zijn bananenstammen, meest rechts wordt de stam verwerkt tot vezel.

Banaan boven bos

Een bananenboom groeit in 9 maanden tijd tot en met de tros. In 6 maanden tijd bereikt de plant zijn maximale hoogte en de plant kan in bepaald plantageconcept ongeveer 80 ton droge vezel per hectare per jaar opleveren. Vergelijk dat met een bos waar 20 ton droge vezel per hectare per jaar haalbaar is. Dat is dus vier keer zoveel bruikbare biomassa dan bos. En omdat het zo snel groeit kun je binnen een half jaar over vezels beschikken. Een pallet van bananenvazel kan na gebruik gewoon mee in de houtafvalstroom. Dit blijkt uit testen die Yellow Pallet heeft uitgevoerd met afvaldienstverlener/grondstoffen- en energieleverancier Van Gansewinkel.

andere palletvormen. "Als we pallets van 100% bananenvazel gaan produceren, zullen die uit één stuk bestaan. De vorm van bestaande houten pallets is met vezels productie-technisch niet haalbaar." Van Opstal verbaast zich over de grote variëteit in palletland. "Je zou denken dat er een universele standaardmaat zou zijn maar niets is minder waar."

Van Opstal krijgt sinds hij Yellow Pallet is gestart veel vragen over mogelijkheden voor andere biomassa bijvoorbeeld gewonnen uit bamboe, kokos en dadelpalm. "De juiste volgorde in mijn ogen is dat je eerst kijkt naar de mogelijke product/marktcombinaties en dan pas naar een grondstof. Nu gebeurt dat nog vaak in omgekeerde volgorde. Bij de pallet van bananenvazel is die productmarktcombinatie optimaal. De plantage zorgt voor de grondstof van de pallets en is tevens eindgebruiker. Dat betekent geen marketingkosten en nog veel belangrijker: geen of lage logistieke kosten."

Jacqueline Rogers

Meer informatie:
www.yellow-pallet.com

